N°. 260. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 2 NOVEMBER.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 184.) *BESLUIT van den 17den October* 1852, *houdende intrekking der bepalingen, voorkomende onder litt.* c *en* d *van dat van* 9 *Januarij* 1841 (Staatsblad *n°.* 2).

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., van den 4den October 1852, n°. 1;

Den Raad van State gehoord (advies van den 15den October jl., n°. 13);

Overwegende, dat de voorwaarden onder litt. *c* en *d* van het Koninklijk besluit van 9 Januarij 1841 (*Staatsblad* n°. 2) opgelegd aan de afgescheidenen van het Hervormd Kerkgenootschap, welke zich als eene Christelijke afgescheidene gemeente zouden verlangen te vestigen, geheel overbodig zijn te achten, naardien met opzigt tot laatstbedoelde bepaling in het bijzonder, het niet afleggen van zoodanige verklaring geen de minste inbreuk kan maken op de regten welke het Hervormd of eenig ander Kerkgenootschap, krachtens welken titel ook, bezit,

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen als volgt:

Eenig artikel.

De bepalingen onder litt. *c* en *d* van het Koninklijk besluit van den 9den Januarij 1841 (*Staatsblad* n°. 2) voorkomende, worden bij deze ingetrokken.

Onze Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandsche Zaken, en aan den Raad van State, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 17den October 1852.

WILLEM.

De Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.,

VAN BOSSE.

Uitgegeven den *zeven en twintigsten* October 1852.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°.* 185.) *BESLUIT van den 19den October* 1852, *houdende nadere uitbreiding van dat van* 31 *Januarij* 1824 (Staatsblad *n°.* 19), *betrekkelijk de vergunning ter oprigting van sommige* fabrieken *en* trafieken.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 7den October 1852, n°. 197, 2de Afdeeling;

Gezien art. 15 van het Koninklijk besluit van 31 Januarij 1824 (*Staatsblad* n°. 19);

Den Raad van State gehoord (advies van den 15den dezer n°. 11);

Hebben goedgevonden en verstaan, de magazijnen of hoopen van beenderen en lompen op te nemen onder de inrigtingen, welke volgens art. 3 van genoemd Koninklijk besluit, niet dan na verkregene toestemming der plaatselijke besturen kunnen worden daargesteld of veranderd.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 19den October 1852.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

Uitgegeven den *zeven en twintigsten* October 1852.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

Bij besluit van den 31sten October 1852, n°. 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. eervol ontslag te verleenen aan *P. van den Hummel*, als kapitein bij de 2de compagnie van het 1ste bataillon der 1ste afdeeling rustende schutterij in de provincie Noordbrabant, en hem tevens te vergunnen het uniform der schutterij en de onderscheidingsteekenen aan den rang van kapitein verbonden voortdurend te blijven dragen;

2°. te benoemen bij de 2de compagnie van het 1ste bataillon der 1ste afdeeling rustende schutterij in de provincie Noordbrabant:
tot kapitein *A. Bossers*, thans 1ste luitenant;
tot 1sten luitenant jhr. *L. W. J. M. Verheijen*, thans 2de luitenant;
tot 2den luitenant *P. H. Pape*, thans sergeant.

Bij Koninklijk besluit van 28 October jl., n°. 55, is, met afwijking in zoo ver van art. 7 van het besluit van 31 Julij 1841 (*Staatsblad* n°. 26), aan de heeren *D. J. van Doorninck*, *H. J. Ankersmit* junior en *H. Buitenwerff*, te Deventer, vergund de stoombootdienst tusschen Rotterdam en Deventer, waarvoor hun den 24sten October 1851 concessie werd verleend, aan te vangen onmiddellijk bij de heropening der scheepvaart na den aanstaanden winter, doch in elk geval vóór den 23sten April 1853.

Bij Koninklijk besluit van den 28sten October 1852, n°. 65, zijn verleend de volgende pensioenen, als aan:

NAAM.	QUALITEIT.	Bedrag van het pensioen	Artt. der wet van 9 Mei 1846 (*St.* n°. 24) krachtens welke het pensioen is verleend.	Redenen van pensionnering.
Jhr. L. P. J. L. van der Maesen de Sombreff.	bewaarder der hypotheken en van het kadaster te Maastricht,	f 4000	5 en 43	Wegens ligchaamsgebreken.
M. Overstraaten,	Rijks-tolgaarder te Dubbeldam,	167	id.	id.
C. F. Volckman,	1ste commies aan het postkantoor te Utrecht,	737	6 en 43	Wegens ouderdom en diensttijd.
P. Timmermans,	sloeproeijer bij de Rhijnvaart te Krimpen,	327	id.	id.
A. Schut,	commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te de Wijk,	389	5 en 43	Wegens ligchaamsgebreken.
J. Kreuger,	idem te Veghel,	354	id.	id.
F. C. van Drunen,	id. 2de kl. te Geldrop,	299	id.	id.
P. van der Akker,	id. 3de kl. te Bergharen,	217	id.	id.
J. Bakker,	kwartierm. bij de in- en uitgaande regten en acc. te Amsterdam,	310	id.	id.
A. F. Hardenberg,	sloeproeijer bij de in- en uitgaande regten te Amsterdam,	278	id.	id.
J. B. Elders,	commies der 4de klasse bij 's Rijks belastingen te Oostzaan,	541	id.	id.
H. F. van der Peepen of Pepen,	commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam.	265	id.	id.
P. Huskes of Huijskes,	idem.	33[illegible]	id.	id.
C. J. van den Broek,	idem.	147	id.	id.
J. P. Steinbach,	Rijksroeijer, weger en meter te Nijmegen,	205	id.	id.
M. H. Bisdom, wed. van J. P. Lotz,	in leven ontvanger der in- en uitgaande regten en acc. te Rabberik,	415	50 en 51	Verkregen regten.
P. J. Mulder, wed. van C. Tibbe,	in leven commies der 3de kl. bij 's Rijks belastingen te Amsterd.,	92	id.	id.
E. P. van Oosten, wed. van R. Krannen,	idem te Kampen,	1[illegible]3	id.	id.
A. Gerber, wed. van H. Roemers,	in leven commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam,	81	id.	id.
E. van Rooij, wed. van J. Parmetier,	in leven commies der 3de klasse bij 's Rijks belastingen,	95	63	id.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten October jl., n°. 67, is de kapitein ter zee jhr. *H. A. van Karnebeek*, adjudant des Konings in gewone dienst, op zijn verzoek, met den laatsten December van dit jaar, eervol afgevoerd uit het corps zee-officieren der Nederlandsche marine, en op grond van § 1*a* van art. 33 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 126), met ingang van den eersten Januarij 1853, ter zake van langdurige dienst, op pensioen gesteld, als mede aan hem, krachtens art. 18 en lit. *a* van art. 14 der wet van gelijke dagteekening (*Staatsblad* n°. 127), een jaarlijksch pensioen van f 1600 toegekend.

Voorts is bij dat besluit aan hem de rang van schout-bij-nacht verleend.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten October 1852, n°. 76, is aan den kapitein *J. Helmers*, van het wapen der infanterie in Oost-Indie, thans met verlof hier te lande, op het daartoe door hem gedaan verzoek, verleend een eervol ontslag uit Zijner Majesteits militaire dienst, met toekenning van pensioen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Door den Minister van Binnenlandsche Zaken is onder dagteekening van 26 October 1852, namens den Koning, aan den heer *J. H. Graswinkel* te Delft, concessie verleend tot het graven van een kanaal uit de grachten van Coevorden ten oosten van Dalen, door de Noord- en Zuidbarger veenen, tot de grenzen van Hannover.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

De Minister van Kolonien,

Bij voortduring ervarende dat sommige afzenders van goederen van Nederlandschen oorsprong of bewerking, bestemd om te worden ingevoerd in de Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen, verzuimen op te volgen de voorschriften, welke ten opzigte van de certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking zijn openbaar gemaakt in de *Nederlandsche Staats-courant* van den 4den en 5den Augustus 1850, herhaald in die van den 14den Junij 1851; — en willende zijnerzijds het mogelijke aanwenden om de belanghebbenden te behoeden voor de schaden, welke zij, als het onvermijdelijk gevolg van zoodanige verzuimen, moeten ondervinden, vestigt bij deze nogmaals de aandacht op de hieronder volgende voorschriften:

» De Minister van Kolonien,

» In aanmerking nemende, dat sedert de overbrenging, bij zijn departement, van de werkzaamheden betrekkelijk de certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking wegens goederen, ten uitvoer naar Nederlandsch Indie bestemd, niet meer, zoo als vroeger, gevorderd wordt de bekendstelling van de soorten en de emballagie dier goederen op het oogenblik der verzending, van de namen der afzenders, en van de scheepsgelegenheden, waarmede de verzending plaats heeft; — dat de waarborg welken de kennis van een en ander vroeger opleverde voor de identiteit der in de certificaten vermelde goederen en tegen het misbruik, hetwelk, ten nadeele van de inlandsche nijverheid, van de certificaten van oorsprong kan worden gemaakt, door het gemis aan die kennis geheel en al verloren gaat, en dat het mitsdien, in het belang dier nijverheid, wenschelijk is, met instandhouding overigens van de ten verleden jare ingevoerde regeling, de opgave van de bovenbedoelde bijzonderheden, even als zulks vroeger plaats had, te vorderen,

» Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

» dat de certificaten van Nederlandschen oorsprong en bewerking, welke door de plaatselijke besturen worden afgegeven voor goederen, bestemd om naar Nederlandsch Indie te worden uitgevoerd, door die besturen bij voortduring op den thans gebruikelijken en bij de aankondigingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 en 12 Junij 1849 bebend gemaakten voet, *in duplo*, aan het Departement van Kolonien zullen worden ingezonden, ten einde, wanneer dezelve aan geene overwegende bedenkingen, wat den vorm betreft, onderhevig worden bevonden, van den stempel des departements en van een doorloopend register-nommer te worden voorzien, waarna de originelen zullen worden teruggezonden, ter uitreiking aan de belanghebbenden;

» dat, in wederopvolging van het voorgeschrevene bij aankondiging van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 8sten October 1842, die certificaten *voor de verzending der goederen*, door de betrokken reeders, cargadoors, kooplieden of andere *afzenders*, zullen moeten worden aangevuld met eene door hen onderteekende verklaring, houdende eene duidelijke opgave van de kisten, balen, pakken of vaten, waarin de goederen worden verzonden, van de merken der emballagie en van de soort, kleur, getal, ellemaat, gewigt enz. der goederen, welke zich in iedere emballagie bevinden;

» dat de certificaten voorzien van evengemelde verklaring, andermaal aan het Departement van Kolonien zullen moeten worden ingezonden, vergezeld van eene opgave van de namen van het schip en den gezagvoerder waarmede — en de haven van Nederlandsch Indie, waarheen — de goederen worden verzonden;

» dat de certificaten alsdan bij gezegd departement zullen worden voorzien van het volgende visa:

» Gezien en geregistreerd om bij lossing te . . . . uit » het schip . . . . kapitein . . . . de voorregten te genieten, aan de goederen van Nederlandschen oorsprong » en bewerking toegekend.

» 's Gravenhage den . . . . .

» Van wege het departement van Kolonien."

» dat de bovenbedoelde verklaring der betrokken reeders, cargadoors, kooplieden of andere afzenders, alsmede het evengemelde visa, bij het Departement van Kolonien zullen worden overgebragt op de aldaar berustende duplicaten;

» dat de originelen daarna onmiddellijk aan de inzenders zullen worden teruggezonden en de duplicaten met de eerstvertrekkende landpost verzonden aan het Bestuur van Nederlandsch Indie, ten einde bij aankomst der goederen in de haven van bestemming aanwezig te zijn en met de originelen te kunnen worden vergeleken.

» Wordende aan de belanghebbenden ten overvloede herinnerd, dat de certificaten van oorsprong of bewerking, steeds *gelijktijdig met het goed*, waartoe zij behooren, moeten worden afgezonden en daarmede in Nederlandsch Indie aankomen; — dat de inhoud der kisten, balen, pakken, vaten, enz. volkomen moet overeenstemmen met de omschrijving, in de certificaten voorkomende; — dat in geen geval het bovenvermelde visa (zonder hetwelk de certificaten geene kracht hebben) wordt verleend, wanneer de schepen, waarin de goederen geladen zijn, reeds mogten zijn vertrokken; — en dat zij mitsdien in hun eigen belang behooren te zorgen, dat de certificaten *tijdig*, vóór het vertrek der bodems, aan het Departement van Kolonien worden ingezonden, ten einde bij onverhoopte bevinding van gebreken de daaruit ontstaande vertraging niet tot hun nadeel strekke.

» Het vorenstaande zal worden toegepast op alle certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking, af te geven op of na den 15den dezer, onverschillig wanneer de daarin vermelde goederen worden verzonden; voorts op alle certificaten, afgegeven vóór evengemelde dagteekening, wanneer de goederen, waarvoor dezelve betrekking hebben, verzonden worden op of na den 1sten September aanstaande; zullende mitsdien de goederen, geladen in schepen welke *vóór* den 1sten September aanstaande eene der havens van het Rijk zullen hebben verlaten, en vergezeld van certificaten, afgegeven vóór den 15den dezer, de voorregten, aan den nationalen oorsprong of bewerking verbonden nog genieten, al zijn die certificaten niet van het boven omschreven visa, maar alleen van den stempel van het Departement van Kolonien voorzien.

» 's Gravenhage, den 2den Augustus 1850.

» *De Minister van Kolonien*,
» CHS. F. PAHUD."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

In de jongste Parijsche dagbladen leest men, dat thans in de Fransche oorlogshavens achttien linieschepen en twee en twintig oorlogfregatten in aanbouw zijn.

Het regeringsblad van den 30sten October behelst een verslag van den heer Sarda Garriga, regerings-commissaris in Cayenne en bestuurder van het nieuwe strafgesticht aldaar, waarin hij berigt, de vestiging eener landbouwende volkplanting aan de oevers der rivier Oyapock beproefd te hebben met 250 gedeporteerde galeiboeven, die zich door goed gedrag hadden onderscheiden, en aan welke hij 100 zwarten uit de strafgevangenissen in de Fransche West-Indische kolonien had toegevoegd voor het verrigten van zulke werkzaamheden, als voor de gezondheid van Europeanen schadelijk zouden zijn.

BELGIE.

Uit Brussel ontvangt men de onverwachte tijding dat het door den heer de Brouckere zamengestelde gematigd-liberale kabinet, hetwelk in weinigen scheen gevallen te zijn, tot stand gekomen is, en dat de nieuwe ministers reeds gisteren, den 31sten October, den eed als zoodanig zouden afleggen. In de *Indépendance* van gisteren leest men het volgende: » Wij meenen te kunnen berigten dat de tot vorming van een nieuw kabinet gevoerde onderhandelingen eindelijk ten einde gebragt zijn. Ten gevolge van eene of andere opgerezen omstandigheid is het vroegere plan weder opgevat, de laatste bezwaren zijn weggeruimd en het ministerie is aldus zamengesteld: de heer de Brouckere, minister van buitenlandsche zaken; de heer Piercot, van binnenlandsche zaken; de heer Faider, van justitie; de heer Liedts, tijdelijk, van finantien; de heer van Hoorebeke, van openbare werken; de generaal Anoul, van oorlog. De drie laatstgenoemden zijn thans ministers en blijven in hunne tegenwoordige betrekking."

De *Indépendance* herinnert vervolgens den levensloop der nieuw optredende ministers en schetst hen als gematigde maar opregte en onwankelbare voorstanders der liberale staatkunde.

Volgens de dagbladen van de partij der geestelijkheid behoort de heer Piercot tot de driftige liberalen, en stemt hij geheel in met den afgetreden minister Frère Orban.

— Men weet dat de geestelijkheid weigert op de staatsscholen van middelbaar onderwijs het godsdienst-onderrigt te geven, uit hoofde haar geene genoegzame waarborgen voor de zedelijke en godsdienstige strekking dier inrigtingen zijn gegeven. Dezer dagen heeft de bisschop van Brugge een verzoek afgewezen van den gemeenteraad van Yperen, om eenen geestelijke met het geven van het godsdienst-onderrigt aan de stadsschool van middelbaar onderwijs of althans met het toezigt daarover, te willen belasten. De redenen der weigering, zoo als die in eenen brief des bisschops worden uiteengezet, zijn: 1°. dat de wet van 1 Junij 1850 op het middelbaar onderwijs klaarblijkelijk de stedelijke en gemeentelijke scholen, voor zooveel de medewerking der geestelijkheid betreft, op ééne lijn met de staatsscholen heeft willen plaatsen; 2°. dat die wet het stedelijk bestuur verpligt, alleen om eenen godsdienstonderwijzer aanzoek te doen, terwijl de invloed der godsdienst op de opvoeding der jeugd zich niet tot het onderrigt in den katechismus en het inprenten van eenige leerstellingen moet bepalen, maar de geheele opvoeding van het godsdienstig beginsel doordrongen en bezield behoort te zijn. De bisschop besluit zijn schrijven met den wensch: » dat weldra eene voor het godsdienstig beginsel gunstig gestemde wetgeving een eind moge maken aan den tegenwoordigen jammerlijken staat van zaken en aan botsingen tusschen de kerkelijke en de burgerlijke overheid, die in een geheel Katholiek land nimmer hadden behooren voor te komen."

— In de zitting der Kamer van Volksvertegenwoordigers van den 29sten October is door den minister van openbare werken een wets-ontwerp ingediend houdende concessie voor het aanleggen van eenen spoorweg van Antwerpen tot de Nederlandsche grenzen.

DUITSCHLAND.

De Duitsche Bondsvergadering heeft den 28sten October, onder voorzitting van den uit Weenen teruggekeerden Oostenrijkschen gezant von Thun, weder eene bijeenkomst gehouden, waarin hoofdzakelijk over de liquidatie der Duitsche vloot gehandeld is. Onder anderen is het aanbod van Oostenrijk, om de beide nog overige oorlogsstoombooten over te nemen, aangenomen.

Onderscheiden Duitsche bladen berigten dat de voorzitter der Bondsvergadering, graaf von Thun, op zijn verzoek uit die betrekking ontslagen en tot Oostenrijksch gezant te Berlijn benoemd zou zijn. Als zijn opvolger in het gezantschap ter Bondsvergadering, hetwelk hij voorloopig nog zou blijven waarnemen, wordt de graaf von Rechberg genoemd.

— De half-officiële *Oesterreichische Correspondenz* berigt: » Op last van den Keizer heeft het ministerie van buitenlandsche zaken reeds de noodige stappen gedaan tot opening van onderhandelingen over een concordaat tusschen Oostenrijk en den Pauselijken Stoel. Z. H. de Paus heeft zich niet alleen bereid verklaard om deze onderhandelingen aan te vangen, maar ook aan den wensch van Z. M. den Keizer gehoor gegeven, en toegestemd dat de onderhandelingen te Weenen zullen gevoerd worden."

ITALIE.

In het Toscaansche regeringsblad van den 23sten October leest men het volgende: » Florence is eergisteren in droefheid gestort door eenen misdadigen toeleg waarvan wij tot nog toe geen voorbeeld gehad hadden. De voorzitter van den ministerraad, de heer Baldasseroni, is, terwijl hij des namiddags zijne woning in eene der drukst bezochte straten zoude binnentreden, aangevallen en met een scherp werktuig in den onderbuik gewond. De wonde is zoo onbeduidend dat hij eers-

niet bemerkte dat hij gekwetst was, en deze omstandigheid heeft den aanvaller gelegenheid gegeven om de vlugt te nemen. Doch des avonds van dien dag heeft de politie den vermoedelijken dader met eenige medepligtigen gevat. De minister-president heeft zijne ambtsbezigheden onafgebroken kunnen waarnemen. De Groot-hertog is hem persoonlijk zijne deelneming komen betuigen."

Of deze aanslag of aanranding aan persoonlijke, of wel aan politieke redenen toe te schrijven is, blijkt uit de ontvangen berigten niet.

Den 22sten dezer is te Florence de deputatie van Engelsche en andere Protestanten aangekomen, die zich derwaarts begeven heeft om voor de wegens proselyten-makerij ingekerkerde personen van den Groot-hertog kwijtschelding van straf te vragen.

— Volgens de jongste berigten uit Turyn van den 26sten October scheen er eene groote verandering in de zamenstelling van het Sardinische ministerie, doch niet in deszelfs staatkunde, ophanden te zijn. Een geacht Turynsch dagblad, de *Risorgimento*, zegt daarvan het volgende: » Eenige dagbladen berigten dat de heer d'Azeglio als president-minister aftreedt en dat de heer Cavour aan het hoofd van een nieuw door hem zamen te stellen bewind het bestuur zal opnemen. Dit berigt is voorbarig maar de zaak zelve is op handen, en was ligtelijk te voorzien sedert dat de handelingen van een der in Mei jl. afgetreden ministers deden beseffen dat er eene eenparige en krachtige leiding der openbare aangelegenheden noodig was en een bewind hetwelk, alle liberaalgezinden in Piemont om zich vereenigende, in staat zoude zijn om aan de kuiperijen binnen 's lands en aan den indringenden invloed des buitenlands het hoofd te bieden. De heer Cavour is het, dien het publiek geroepen acht tot dit heilrijke werk, de nieuwe vorming der konstitutionnele partij, die thans gesplitst en door den invloed van kwalijkgezinden vaneengescheurd is."

— Te Milaan is van overheidswege den 25sten October eene bekendmaking uitgevaardigd waarbij aan de ingezetenen herinnerd wordt, dat de door middel der drukpers gepleegde misdrijven van landverraad nog steeds en zoo lang de staat van beleg zal duren, door den krijgsraad zullen worden beregt.

De krijgsraad van Bologna heeft den 23sten October een groot aantal personen wegens verspreiding van oproerige geschriften, wegens het verleenen van eene schuilplaats aan oproerige personen, of het begunstigen hunner plannen, het bezit van wapens enz., tot gevangenisstraf van vier tot twaalf jaren veroordeeld.

— Het officiele dagblad van Rome van den 28sten October behelst een pauselijk besluit waarbij een aantal officieren worden aangesteld bij het eerste buitenlandsche regement, welks zamenstelling thans snel vordert.

— In het officiele dagblad der Napelsche regering van den 20sten dezer is een Koninklijk besluit afgekondigd, waarbij aan een groot aantal wegens staatsmisdrijf tot den dood of tot andere straffen veroordeelde personen kwijtschelding of verzachting van straf wordt verleend, en de staking gelast van de regtsvervolging tegen nagenoeg negentien honderd personen, die wegens staatsmisdaden aangeklaagd doch bijna alle voortvlugtig waren.

TURKIJE.

Blijkens de jongste tijdingen uit Konstantinopel, van den 18den October, is de wraking der door de Bank van Konstantinopel buiten 's lands aangegane geldleening thans eene afgedane zaak. De Porte heeft besloten de leening niet te bekrachtigen, en aan de geldschieters de reeds gestorte gelden met bijpassing eener zekere som voor rente terug te geven; zij grondt dit besluit daarop dat aan het Turksche ministerie van finantien in de door den Sultan goedgekeurde voorwaarden der leening eigenmagtig eene verandering gemaakt is; maar de ware oorzaak schijnt gelegen te zijn in den afkeer welke bij de oud-Turksche partij uit nationale en godsdienstige oogpunten tegen elke buitenlandsche geldleening bestaat, en welke in deze omstandigheid de bovenhand heeft behouden boven het geldelijk belang en het bedenkelijke der verbreking van reeds aangegane verbindtenissen. De Turksche gezant te Parijs is vervangen en de afgetreden minister van finantien, in hechtenis genomen, beide wegens hunne medewerking tot de geldleening. Intusschen heeft de Porte, na aan het nationale vooroordeel voldoening te hebben gegeven, ook zooveel bereidwillige medewerking bij hare onderdanen gevonden, dat zij daardoor vooreerst althans uit de geldelijke ongelegenheden gered is, zonder haren roem van eerlijkheid en goede trouw te verliezen.

De Parijsche *Constitutionnel* behelst het volgende berigt uit Konstantinopel: » Turkije geeft thans, in het gedrag zijner hooge staatsambtenaren, een blijk van onbaatzuchtigheid en vaderlandsliefde, zoo als men niet verwacht had, en hetwelk doet zien hoe veel goeds nog van dit land te hopen is. Ten gevolge van de wraking der geldleening was de schatkist aan de bank 140 milioen piasters (omstreeks 35 millioen franken) schuldig, welke onverwijld moesten betaald worden, indien men de schande en schade eener bankbreuk wilde vermijden. Deze som is in vijf dagen tijds bijeengebragt door hooge ambtenaren en door eenige voorname inlandsche bankiers, deels als vrijwillige gift deels als leening tegen eenen later te bepalen interest. Hiermede is voorzien in de voldoening van de schuld der schatkist aan de Bank, voor zoover de door de Bank buiten 's lands aangegane verbindtenissen aangaat. Ook de sommen welke de Bank buitendien nog van de regering vordert, zullen worden betaald. Evenwel verzekerde men dat de handelingen der Bank ten opzigte der aan de afgetreden ministers gedane voorschotten, het onderwerp zouden zijn van een gestreng onderzoek.

» Om aan de laatstbedoelde verpligting te kunnen voldoen, heeft de regering van de Europesche groothandelaren 40 millioen piasters (10 millioen franken) ter leen gevraagd, onder waarborg van eene in veilige bewaring te stellen hoeveelheid rentedragende schatkistbiljetten en van de opbrengst der kopermijnen. Aan dit verlangen was reeds gedeeltelijk voldaan. In eene daarover gehouden bijeenkomst heeft de minister van buitenlandsche zaken de reden van de wraking der geldleening doen kennen: in plaats eener geldleening van 36 millioen franken voor vier jaren tijds en tegen 6 per cent rente, waartoe de Sultan magtiging had verleend, was ten gevolge van eigenmagtig uitgevaardigde ministeriele voorschriften, eene leening van 50 millioen voor tien jaren aangegaan.

» Aan de Turksche Munt werd nacht en dag gewerkt om munt te slaan ter vervanging der groote sommen die de regering voor de geldverzendingen naar Europa uit den omloop moest nemen. Bijkans al de pacha's hebben, behalve hunne bijdragen in gereed geld, een gedeelte van hun zilverwerk, tot staven versmolten, naar de Munt gezonden, zelfs zonder een bewijs van ontvangst te vragen. Men zeide ook dat de ministers en de meeste hooge ambtenaren ten behoeve der schatkist een twaalfde van hunne jaarwedden hadden afgestaan. Kortom, onder de Turken openbaart zich thans eene vaderlandsliefde die lof, ja bewondering verdient.

» De nieuwe Turksche gezant zoude den 25sten October naar Frankrijk scheep gaan, en ook onderscheiden geschenken van den Sultan voor den Prins-President medenemen. Men beweert dat binnen kort nog meer veranderingen in het personeel der Turksche gezantschappen zullen plaats grijpen en de Porte zich voortaan alleen door Turken buiten 's lands wil doen vertegenwoordigen."

Na mededeeling der jongste tijdingen uit Konstantinopel, zegt de Londensche *Times:* » Er is in deze geheele zaak veel dat nog nadere opheldering behoeft. Het schijnt dat kuiperijen in het Serail, ondersteund door de gezanten van Oostenrijk en Rusland, het liberale gedeelte van het ministerie ten val gebragt en de Porte bewogen hebben de vorderingen van Frankrijk, zoo betreffende de leening als andere die welligt van die zijde gedaan zijn, af te slaan. Het is niet onwaarschijnlijk dat de leening gewraakt is omdat zij door de Porte beschouwd werd als in naauw verband staande met een door Frankrijk jegens haar aangenomen stelsel van heerschzucht en aanmatiging; en het is in allen gevalle zeker, dat in deze zaak, de eerste gewigtige aangelegenheid van buitenlandsche staatkunde die het tegenwoordige Fransche gouvernement te behandelen had, zijne plannen te Konstantinopel door de gezamenlijke tegenwerking der Russische en Oostenrijksche gezantschappen gedwarsboomd en verijdeld zijn. Hoe meer de Fransche gezant zich jegens de zwakke Turksche regering heeft veroorloofd, zooveel te spoediger is zij genoopt geworden bescherming te zoeken bij mogendheden wier bijstand gevaarlijker is dan hare vijandschap. Het schijnt dat de vertegenwoordiger van Engeland eerst den Franschen gezant ondersteund, maar later kennis gekregen heeft van omstandigheden die hem tot de zijde van Oostenrijk en Rusland deden overgaan. Het gewigtigste van de geheele zaak is dat Frankrijk thans in het Oostersche vraagstuk weder alleen staat en zijne plannen door de Porte en de Noordsche hoven verijdeld ziet.

SPANJE.

In het regeringsblad van den 25sten October is een Koninklijk besluit afgekondigd, volgens hetwelk de verkiezingen tot vervulling van eenige in de Cortes opengevallen plaatsen binnen kort zullen worden gehouden. Men ziet hierin een bewijs dat de zamenroeping der Cortes op handen is.

Hetzelfde blad behelst een Koninklijk besluit waarbij de staking gelast wordt der uitgave van een te Barcelona verschijnend dagblad, uit hoofde dat hetzelve leeringen had verkondigd waardoor de eer der godsdienst en de regten van den Pauselijken Stoel aangerand werden. Het blad had in eenige artikelen gewezen op den ijver en het geluk waarmede de geestelijkheid haren invloed in Spanje thans dagelijks uitbreidt.

ENGELAND.

Den 28sten October is te Dublin de door de vereeniging tot bevordering van godsdienstige gelijkheid belegde vergadering gehouden. Zij werd bijgewoond door meer dan drie honderd personen, waaronder vele Iersche parlementsleden en een groot aantal Roomsche priesters, benevens enkele Protestanten. De praelaten der Roomsche kerk in Ierland waren niet tegenwoordig; doch er werd een brief voorgelezen van den aartsbisschop van Tuam, waarin hij zich met de bedoeling der vergadering vereenigt. Onderscheiden besluiten werden voorgesteld en na eene doorgaans gematigde discussie aangenomen. De gewigtigste zijn de volgende:

» De vergadering verklaart dat de regeling der kerkelijke aangelegenheden op den voet van volmaakte gelijkheid onmisbaar is voor de vestiging van die volledige gelijkheid in het burgerlijke en godsdienstige, welke alleen algemeene tevredenheid kan of behoort te weeg te brengen.

» De vergadering verklaart dat het bestaan der tegenwoordige Iersche staatskerk te gelijk eene herinnering van veroverend geweld is en eene wettelijke berooving van de Roomsche bevolking, welke, het volk verongelijkende en honende, de burgermaatschappij wankel maakt en de Katholieke bevolking doet denken dat 's lands wetgeving die de voortduring van dat onregt goedkeurt, den vrede en de welvaart des rijks niet bedoelt;

» dat alle wetten die de geestelijken van eenig kerkgenootschap als zoodanig met straf bedreigen, of hen in de verrigting hunner geestelijke bediening, de uitoefening van kerkelijke regten en regtspraak belemmeren, of van de leden van eenig kerkgenootschap bijzondere eeden of verklaringen vorderen, in strijd zijn met de staatsinrigting van dit rijk, gelijkstaan met eene verklaring dat de daardoor getroffen wordende personen in het oog der wet minder zijn dan hunne mede-onderdanen, en onverwijld ingetrokken en onvoorwaardelijk opgeheven moeten worden;

» Dat godsdienstige gelijkheid onbestaanbaar is met de uitsluiting van eenig onderdaan der kroon van openbare betrekkingen uit hoofde zijner godsdienstige overtuiging, en dat elke zoodanige uitsluiting terstond moet worden afgeschaft."

Buitendien werd verklaard dat de Iersche parlementsleden elk ministerie, hetwelk niet gezind was de verwezenlijking der godsdienstige gelijkheid in den geest der vereeniging te bevorderen, behoorden te bestrijden.

Het merkwaardigste der discussie was, dat verscheiden Roomsche sprekers de Toscaansche regering scherp berispten omdat zij twee stille burgers alleen wegens het bijbellezen als misdadigers deed straffen; zij wilden niet dat de onverdraagzaamheid van buitenlandsche dwingelanden aan de Iersche Katholieken werd aangewreven. Slechts een der aanwezigen kwam tegen deze veroordeeling op, zeggende dat hetgeen gezegd was, niet overeenkwam met de ware toedragt der zaak. Al de sprekers weerden het vermoeden af, dat de vereeniging onder de leus van godsdienstige gelijkheid, het overwigt der Roomsche Kerk zoude willen bewerken. Een Roomsch geestelijke gewaagde van het aan lord Derby toegeschreven plan, om eene wet voor te dragen tegen de bemoeijing van Roomsche geestelijken met de verkiezing van parlementsleden; hij verklaarde zich aan zoodanig eene wet nimmer te zullen kunnen onderwerpen, daar het de pligt van de natuurlijke leidsmannen en raadslieden des Ierschen volks was, aan de kiezers voor te houden dat zij een groot en voor de behoudenis hunner zielen gevaarlijk kwaad pleegden, zoo zij zich door vreesaanjaging of omkooping lieten bewegen om tegen de inspraak van hun geweten te stemmen. Vele sprekers betoogden dat alle vereeniging van Kerk en Staat moest ophouden, dat elk kerkgenootschap zelf door vrijwillige bijdragen zijner leden de middelen behoorde te vinden om in zijne behoeften te voorzien; dat niemand in

billijkheid kon gedwongen worden, geld bij te dragen voor het onderhoud eener kerk die hij verfoeide of althans voor eene dwalende kerk hield.

— In deze week beginnen allerwege in Engeland de wapenoefeningen der nieuwe burgermilitie, uitgezonderd alleen die weinige plaatsen alwaar het vereischte aantal manschappen nog niet door vrijwillige dienstneming is zamen gebragt. De manschappen die niet opkomen om aan de oefeningen deel te nemen, worden bedreigd met eene geldboete van 20 pond sterling of met zes maanden dwangarbeid in de gevangenis.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Z. M. de Koning is kort na zijne terugkomst in Stockholm door eene vrij ernstige ongesteldheid aangetast, ten gevolge van eene op de reis van Christiania gevatte koude. Een den 22sten October uitgegeven bulletin houdt het volgende in: „In den ziekte-toestand van Zijne Majesteit is in den loop van gisteren geen merkbare verandering gekomen. De nacht was onrustig en de Koning leed aan pijn in de schouders; eerst tegen den morgen heeft Z. M. eenige rust genoten."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 30 October: 3 pcts. renten fr. 81.75; idem 5 pcts. fr. 103.75.
Londen 30 October: 3 pcts. gecons. 100$^3/_8$, 100$^1/_2$; Nederl. werkelijke schuld 2$^1/_2$ pcts. 64$^3/_8$; idem 4 pcts. 96$^1/_4$.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 1sten November* 1852.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Voorzitter kennis gegeven dat door de afdeelingen benoemd zijn:

tot hare voorzitters, de heeren: Borski, Martens van Sevenhoven, van Sasse van Ysselt en van Nispen van Pannerden; en

tot hare onder-voorzitters, de heeren: van Beeck Vollenhoven, de Brauw, Cost Jordens en van Wessem.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren de navolgende, door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerpen, als:

dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot 31 December 1852; en

dat tot wijziging der bestaande toltariven op het eiland St. Martin (Nederlandsch gedeelte);

welke beide voorstellen van wet naar de afdeelingen zijn verzonden om aldaar onmiddellijk te worden onderzocht.

Door de respective Commissien van Rapporteurs zijn de verslagen uitgebragt omtrent de navolgende wets-ontwerpen, als omtrent:

dat tot regeling der begrooting van uitgaven op het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, en tot amortisatie van schuld, beide over 1851;

dat tot verhooging van het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting van 1852 (Bijdrage aan de Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij);

dat tot toestemming des Konings, met gemeen overleg der Staten-Generaal, tot de huwelijksverbindtenis van Z. K. H. Prins Willem Frederik Hendrik der Nederlanden, met H. H. de Prinses Amelia Maria da Gloria Augusta van Saksen-Weimar-Eisenach;

dat verklarende het algemeen nut der verlenging van den spoorweg van Arnhem tot de Pruissische grenzen, en

dat tot vaststelling van de begrooting der uitgaven voor de Algemeene Lands-drukkerij over 1853.

Op voorstel van den heer van Nispen van Pannerden heeft de Vergadering besloten de behandeling dier wets-ontwerpen vast te stellen op morgen Dingsdag 2 November, aan te vangen des voormiddags ten elf ure.

De Commissie voor de Verzoekschriften heeft, bij monde van den heer van Dam van Isselt, verslag uitgebragt omtrent een adres van den raad der gemeente Heerewaarden, verzoekende dat die gemeente bij het kiesdistrict Zaltbommel zal worden gevoegd, met welks conclusie, strekkende tot nederlegging van het verzoekschrift ter griffie, de Vergadering zich heeft vereenigd.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 24 van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 30sten October jl.; en

2°. vel 31 en 70 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, eenige laatstelijk voor de Tweede Kamer gedrukte stukken behelzende.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat, ten gevolge der gegevene bevelen, eene opneming van de *Eijerlandsche Gronden* heeft plaats gehad, welke ondiepten alsnu in kaart zullen gebragt worden.

Inmiddels worden de onderstaande opgaven en berigten, ten aanzien van dat gedeelte der Kust en gronden, al dadelijk medegedeeld: de diepte op vijf vadem, bij gewoon laag-watergetij, strekt zich uit langs de Kust aldaar, nagenoeg N. O. en Z. W. à N. O. t. O. en Z. W. t. W.; van bij *de Koog* op *Texel*, buiten of Zeewaarts van de *Eijerlandsche Gronden* om, tot tegen de *Horst*, zijnde de vlakke hoek van *Vlieland*.

Gezegde diepte bevindt zich:

1°. in het W. N. W. van de *Koog* op $^1/_3$ Duitsche mijl afstand;

2°. buiten de Westelijke punt der *Eijerlandsche Gronden* in het W. N. W. op klein $^2/_3$ mijl afstand van den Kijkpaal, welke in het duin van het *Eijerland* bij het zoogenaamde Posthuis staat;

3°. in het N. W. van den Kijkpaal op $^3/_4$ mijl in het N. N. O. van den Kijkpaal op eene kleine mijl afstand en langs de droog liggende *Horst* gemiddeld $^1/_3$ mijl Zeewaarts, neemt de diepte overigens vrij spoedig aan en naar de Kust en tegen *de Horst*, naar *Vlieland* meest al vlak zijnde, langzaam af.

Hetgeen men de benaming der *Eijerlandsche* gronden geeft, is eigenlijk alleen het smalle gedeelte, slechts met laag water droog vallend, Westeinde of punt der *Horst* (*Vlieland*). Van tegenover de *Koog* voorbij het *Eijerland*, en langs *de Horst*, heeft men aldaar geene zeer uitkomende kennelijke of vaste verkenningsvoorwerpen in de nabijheid, dan alleen het duin, zelfs voor de meer of goed bekenden op de Kust.

Hoewel deze hier, boven de vijf vadem diepte zuiver is, en door de kenden zeer nabij, naar gelang van weêr en wind, kan genaderd worden, zoo wordt echter in het algemeen, vooral door kleine Zeeschepen, dat gedeelte der Kust dikwijls veel te digt genaderd, en zelfs zeer gewaagd nabij de Kust en gronden gezeild, hetgeen al ligtelijk door uitschieten van wind en misleiding van stroom, aldaar niet zeer goed bekend zijnde, zoowel bij dag als bij nacht, het aan den grond raken en het letterlijk verzeilen van Schepen ten gevolge heeft.

Ter meerdere zekerheid en spoediger verkenning, zoo van het eiland *Texel* als van het *Eijerland* en de *Eijerlandsche Gronden*, zoomede tot waarschuwing, om de Schepen hier verder van de Kust te doen afhouden, wordt dienstig geacht een houten Kaap van voldoende hoogte voorzien van twee ramen of schermen, daar te stellen, en wel op de Westhoek van de *droogе Horst* op *Vlieland*, aldaar ook wel *Robbe...* genaamd, welke, zelfs bij gewoon springtij, niet ondervloeit of het hoogste is.

Wat de verlichting voor de Kust aldaar aangaat, deze mag als zeer voldoende beschouwd worden, zijnde bij ondervinding in dit jaar gebleken, dat bij gewoon vurenzigt goed te zien is:

1°. het licht van *Vlieland* in Zee, bij en buiten *de Eijerlandsche Gronden*;

2°. ook het draailicht van *Terschelling*, als men in het N. N. O. van den Kijkpaal is, in 5 vadem diepte, welk licht wordt gezien op ... mijlen afstand;

3°. het licht van *Kijkduin*, dat van om de West zigtbaar blijft, tot het achter den Westhoek der duinen van *Texel* geraakt, zijnde in het Z. t. W. à Z. $^3/_4$ W. het oog 2.5 el boven water; ook wordt dat licht wijders nog steeds over het duin gezien, het oog 11 ellen boven water verheven tot in het Z. t. W. $^1/_2$ W. in $3^1/_2$ vadem water, goed $1/...$ Duitsche mijl uit den wal van *Texel*, den toren van de *Westen* dan nagenoeg in het Z. Z. O. hebbende.

Er blijft alzoo slechts een zeer klein gedeelte van weinig of geringe beteekenis, en tegen de Kust van *Texel*, overig, waar bij gewone omstandigheden van vurenzigt, geen licht zigtbaar is, hetgeen voor de Zeevarenden met de vereischte en gewone zeemanschap aldaar zeilende geen bezwaar kan geven.

Bij de voorgenomene verbetering van het Kustlicht op *Kijkduin*, door het plaatsen eenigzins hooger op den vuurtoren van een krachtig Catadioptriek Kustlicht van de 1e. grootte, welk verbeterd en verhoogd licht aanmerkelijk verder zigtbaar zal zijn, bestaat tevens het voornemen in verband tot het zeer heldere Kustlicht van *Vlieland*, deze twee Kustlichten, door middel van Snijdingslijnen op de Kaart, de juiste ligging der *Eyerlandsche Gronden* en de nabijheid derzelve den Zeeman te doen aangeven.

De opgegevene Kompasstreken zijn alle miswijzend.

'sGravenhage, den 27sten October 1852.

De Minister vaornoemd,
J. ENSLIE.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vijfde* trekking der *Vijfde* Klasse van de 218de *Staats-Loterij*, op Maandag den 1sten November 1852, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 17423 een prijs van 1000 gulden,

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

NEDERLANDSCHE BANK.

Opgaven naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9den Junij 1852 (Staatsblad n°. 124):

Omloopende Bankbiljetten	f 74,589,235.00	Munt en Muntmateriaal.	f 96,320,855.9...
Saldo's van Rekeningen-Courant . .	24,850,910.195		

Amsterdam, 30 October 1852.

De Directie der Nederlandsche Bank,
ABRAHAM FOCK, *President*.
W. C. MEES, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

⁂ Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn, op 15 October 18.. aan *Susanne Marie Beatrix Geistmann*, wettelijk wonende te Briel..., verleend Brieven van Meerderjarig-verklaring, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 23 October 1852, n°. 44, en geregistreerd den 30sten October 1852, welke haar geven al de Regten, bij de wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 473 Burgerlijk Wetboek.

KRAIJENHOFF,
Procureur voor den Hoogen Raad.

⁂ Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden verleend den 15den October 1852, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 23sten October 1852, n°. 44, geregistreerd den 30sten October 1852, zijn aan *David Wattez*, wonende onder de Gemeente Naarden, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 473 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan Aankondiging ingevolge Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

C. J. FRANÇOIS,
Procureur bij den Hoogen Raad.

⁂ Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leyden, in dato 12 October 1852, is *Jan Hendrik Berkenkamp Vlieland*, gedomicilieerd te Katwijk, thans verpleegd in het St.-Joris-Gasthuis te Delft, op requisitie van het Openbaar Ministerie gesteld onder Curatele.

De Officier van Justitie te Leyden,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.